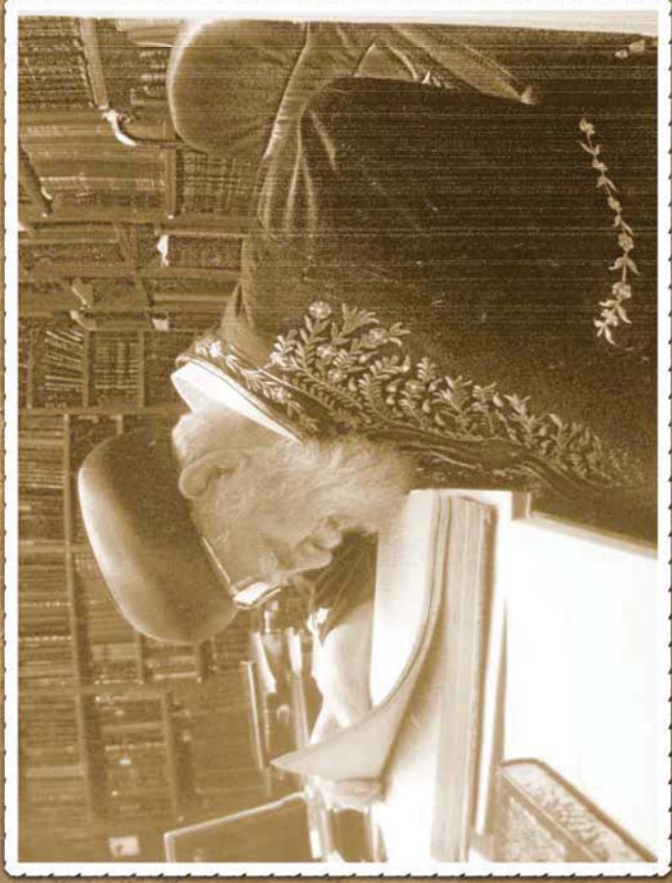

המזאור הגדול

לזכרו הפטירה והקדוש של מלך רבנו הגדול, אביר הרעים, שור התורה והיראה, פוסק הדור והדרו, היעה נאמן לישואל, מקור משיב לכל שואל, מרומם קרנה של תורה, מוציאני מחשכה לאורה, גאון הגאונים, תל תלפיות לכל פונים, מורנו ורבונו ועטרת ראשנו, כליל הקדוה, גזר תפארתנו, מלך רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל, אשר עזבנו לאנחות ביום המר ג' בתשון התשע"ד. בדרבנו גלד לעד. יהי רצון שנגזרה לחיות בנעם פניו בגאלה השלמה, בירושלים תבונן עדי עד, אמן.

המאמר הגדול

עשרים וחמישה סיפורים אישיים ביניהם נדירים
ובלתי ידועים ממסכת חייו המופלאה של מאור ישראל
מזן הגדול והקדוש הגאון

רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל

מלווים באירים אותנטיים ומרגשים

מאת: הרב אברהם אוחיון

ציורים: אבישי חן

עריכת לשון: הרב שאול עובדיה פתיה

תוכן ענינים

8.....	הקדמה.....
10.....	כֹּהן מַפְיָסִים יָלַד קָטָן.....
12.....	מי חָשׁוּב יוֹתֵר מִשֶּׁר בְּשִׁמְשׁוֹלָה?.....
14.....	סֶכֶחַ עַל אֲדָמֹת מִצְרַיִם.....
16.....	הַמַּחֲבָרוֹת הַפְּלִאִיִּים.....
18.....	"עֲבָדְשׁוּ יְיָ מְגֻמָּה!".....
20.....	תוֹרָה מוֹתָר שְׁנֵי.....
22.....	קִרְיַצִּית הַדָּוָר.....
24.....	סִיּוֹם מִסְכָּת בְּשִׁלּוֹשׁ שָׁעוֹת.....
26.....	חֲכָמֹתוֹ שֶׁל מְנַהֵג.....
28.....	"בְּשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ!".....
30.....	חֲסִכּוֹן שֶׁל אֶהֱבֵת תּוֹרָה.....
32.....	"וְאֶנֶכִּי עֹפֵר וְאֶפְרִי".....
34.....	הַתּוֹרָה וַיֵּצֵת לְעֶבֶר.....
36.....	"טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ, מֵאֵלֶיךָ יְהִי וְכִסְפוֹ!".....
40.....	שִׁירִים שֶׁל מָרָן.....
42.....	הַכֹּל עֲבוּר הַחוּצוֹן.....
44.....	נֶס וְפֶלֶא בְּבִרְכַּת הַלְבָּנָה.....
46.....	מִדּוּעַ בָּכָה מָרָן?.....
46.....	מִדּוּעַ בָּכָה מָרָן?.....
48.....	טִיּוֹל בְּמִסְכָּת בָּבֶל קָפָא.....
50.....	"אִי לִי עַל בְּרִיחַ לְבִטְלָה".....
52.....	הַשְׁמַעוֹר הַמֵּאֲמָר.....
54.....	בְּזֻכֹּת הָאֲחֵרוֹת שֶׁל מָרָן.....
56.....	אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ.....
58.....	יְדוֹ שֶׁל רֵב הָאִי גֵאוֹן.....

עזריכת לשון:

הרב שאול עובדיה פתיה

הגהות לשון וניקוד:

נעמי נפרשטק

צורים:

הזמן אבישי חן

עמוד:

מיר פלסר

עיצוב עטיפה וגרד:

מיכל בלאושייט

ניהול גרפי:

אברהם אוחיון

©

כל הזכויות שמורות

להוצאה לאור

ספרי הוריה בן דוד

050-92-000-31

טלפון להזמנות: 079-19-0505

נדפס בישראל שבט תשע"ד

אין להעתיק או להפיץ ספר זה

או קטעים ממנו בשום צורה

ובשום אמצעי אלקטרוני או מכני

לרבות צילום והקלטה

ללא אישור בכתב מהמוציא

Printed in Israel

טלפון המזכיר אברהם אוחיון:

02-5835-702 050-4164-500

אימייל: avio5@013net.net

כל מי שמעוניין לזכות

את הרבים בספרו האישי

בכל תחום שהוא,

אשמח להיות שותף...

הספר מוקדש לש"ב הקרד

בעלת החסד

מודת מיטל פרץ תחי

להצלחה מרובה בכל התחומים

ושתמלאו כל מושאלות ליבה

לטובה, אמן.

הקדמה להזרים

לא היה מחונן בזכרון יוצא דופן. אולם הוא עמל והתייגע, חזר ושינן, והזיל דמעות כמים לפני בוראו, שיחון אותו בידיעת התורה הקדושה. והוא זכה לכך במידה שאין לה שיעור.

מזן התגדל בתורה עד כדי כך, שיעוד בימי בחורות חיבבוהו גדולי הדור, והגאון רבי צבי פסח פונק התבטא עליו, כי גם אילו היה נולד לפני מאות שנים - היה נחשב לגדול הדור! עם חלוף השנים, נתעטר מזן בתואר שאיש מלבדו לא זכה לו. **"ראש ממשלת התורה"**, כינוהו פוסקי הדור בהערצה רבה.

כוחא דהיתרא שהיה בו, במזן, לא נבע, הלילה, מרצון להקל על מנת להקל. מזן ביקש להעמיד את הדת על תילה, ומכיון שידע שריבוי חומרות עלול לגרוע מזן העיקר, ולגרום לקולות בעצם האיסור, נכנס מזן בענבי הקורה, העמיד כל דבר על מכונו, חומרא כחומרא, קולא כקולא, ועיקר הדין כעיקר הדין. כך היה בידי כוח אדיר, להשיב המוני יהודים לאביהם שבשמים ולחזק את חומות הדת.

דומה, כי כל בר דעת מבין, שלא מעורבותו של מזן בחיים הפוליטיים היא שהקנתה לו את הערצתו בקרב כלל ישראל. חלילה וחס מלחשוב כך. גדולתו האדירה נבעה מכוח שקידתו בתורה ומכוח קדושתו העצומה, והפעילות הציבורית נועדה רק לשרת את המטרה האצילית: ריבוי תורה וקדושה בעם ישראל, והשבת המזוני הנעם לצור מחצבתם.

אם נבקש להספיד את מזן, נצטרך לחבר לשם כך ספרים שלמים, יכלה הזמן ומכה לא יכלו אולם אין זה המקום לכך.

מה שאנו מבקשים הוא, להעביר לבני הדור הצעיר משהו מפסגת קומתו של מזן. אנו מבקשים שדם, בני הדור הצעיר, יתודעו לאהבת התורה היוקדת שפעמה בלבו של מזן, שהם יקראו על מסירותו

פזרן. מילה שהיתה לה משמעות אחת ביובל השנים האחרונות. **מזן הרב עובדיה יוסף**. דמות המופת, שהובילה את עם ישראל בבטחה במים הסוערים של מאה השנים האחרונות.

"אבא, על מי עזבת אותנו?" בכו בלב קרוע ומורתח המוני בית ישראל, בלוויה הענקית ביותר שידע עמנו, מאז ימי בית שני. "אבא, מה נעשה בלעדיך?"

מזן היה גדול הדור, פוסק הדור, עמוד התורה וההוראה, והוא היה גם אבא. הוא היה אב רחום ותנו, שבכה בדמעות עם כל מי שתניה לפניו את צרותיו. הוא היה סולם מוצב ארצה, וראשו מגיע השמימה. ומכל יום ומכל שעה בחייו, יכולים אנו לחנך דורות שלמים לאהבת תורה ולאהבת ישראל.

אורחות חייו של מזן, מגיל ינקות ועד גיל שיבה, יכולים לכלכל אנציקלופדיה עבת כרס ומורבת כרכים. כל יום בחייו היה מלא וגדוש בלימוד תורה מבוקר ועד ליל, במסירות נפש עד אין קץ לחינוכם של ילדי ישראל ולהרצת תורה בעם ישראל.

מגיל צעיר היה מזן נוסע בדרכים, מבלי לחוס על כבודו ועל זמנו היקר מופא. הוא היה מכתת רגליו מבית כנסת לבית כנסת ומעיר לעיר, על מנת לקרב לבבות יהודים לאביהם שבשמים.

מזן היה פוסק הדור ועמוד ההוראה. המוני בית ישראל נשענו על פסקיו ועל הוראותיו, ולא זו מזה כמלאו תנימה. בכוז אברו העצום, שנבע מאהבת התורה, ובכוז יולתו להכריע בין הפוסקים, ייסד שיטת פסיקה, עליה נשענו גם גדולי הדור ואירי פוסקי הדור.

כוח הזכרון של מזן לא היה כשרון גרידא. מזן העיד על עצמו, כי בימינו לדורות ובהורות

העצומה לטובת הכלל, לחיזוק גירי הידות ולשלומם של ישראל, ושהו לימוד על אהבת ישראל האדירה שמילאה את כל ישותו.

זה מכבר ראה אור הכרך הראשון בסדרת **"המאור הגדול"**, ובו עשרים וחמישה סיפורים שנבחרו בקפידה מבין עשרות רבות של סיפורים, שסופרו ושיעור יסופרו על מזן הגדול צוק"ל.

הכרך שאחם אחוים בידיכם, הוא הכרך השני בסדרה זו, ובו עשרים וחמישה סיפורים נוספים, עשירים וחמישה יחלומי פז בכתר התורה שהוכתר לראשו של מזן.

ועל עשרים וחמישה הסיפורים הללו, נתחנך אנו ונתנן את בנינו, לצעוד בדרכו ובמורשתו של מזן הגדול, להתגדל באהבת תורה ובאהבת ישראל, ולשאוף ללקוט משהו מתחת שוליו אדירנו.

בהזדמנות זו אברך את בניו היקרים והאנונים של מזן מלא אצול"ל, יבדלו כולם לחיים טובים וארוכים, אשר ממשכים את דרכו בקודש בהרצת תורה ויראה ובתחלת לימוד ההלכה בכל שכבות העם. עוד ניבון בשיבה, דשנים ורעננים יהיו, ויוצו להמשיך במורשתו המפוארת של מזן אביהם צוק"ל, לדורי דורות.

יכאן המקום להודות לבורא עולם על שסייע בידי עד הלום, ובפרט בכל הקשור לחינוך ילדי ישראל ברוח ישראל סבא. במה אקדם ה' איכף לאלהי מזהם, על כל הטובה אשר גמלני עד כה?

אודה בדמע למזן מלא **רבנו עובדיה יוסף צוק"ל**, אשר לאורו ולאישו נתגדלתי ונתחנכתי, לחיי תורה והשפעה משחר ינקותי. בעידודו המרץ ובברכתו החמה פעלתי עד כה בחיבור ספריי למבוגרים, לבני הנוער ולילדים הרבים. אודה, על מי ננוס לעזרה, ומי יהי לנו סתרה?

אודה מאוד לעוסקים במלאכה, העומדים לימיני במים רבים. ראשית אשר ברכות תודה והערכה

לעורך החשוב הר"ג **שאו"ל עובדיה פתיה**, על עריכת הלשון המקצועית בחן מיוחד. כן אודה למגית הלשון והתיקוד המקצועית הגב' **נפרשתק**. חופניים של תודה והערכה לנקודת המגיה הגב' **יהודית הירשמן**. תודה מיוחדת מקרב לב נתונה לידידי היקר והחביב ונוה לו סבי, הצייר האמן אביש חן. אודה בזאת לגרפיקאית והמעצבת ידי אומן הגב' **מירי פלקסר** על עיומוד הספר. כן אודה לגרפיקאית והמעצבת ברכת הכישורים הגב' **מיכל בלאושייץ** על עיצוב העטיפה.

אודה לידידי היקרים אשר סיעוני באיסוף ובלקיט הסיפורים, ומפיהם שמענו כמה וכמה עובדות מופלאות על מזן צוק"ל. ידי נפשי היקר והחשוב הר"ג רבי **עזריאל עמרני** שליט"א, העומד בראשות הכלל "מאור ישראל", ואשר זכה לקבל תורה מפיו של מזן צוק"ל, ולהיות נמנה על תלמידי הקהובים והחביבים ביותר. ידידי רעי אשר כנפשי, הר"ג רבי **יהודה נקי** שליט"א, מחבר סדרת הספרים "מעייני אומרי", שזכה לשמש בקודש פנימה, וללוות את מזן במשך למעלה מעשרים שנה. אחי היקר והחשוב, מזהב הרבים, הר"ג רבי **אסף אודיון** שליט"א, מחבר שו"ת "תורת שבת", מתלמידיו של מזן מלא צוק"ל, אשר הולך בדרכיו ומפיץ את תורתו ואת משנתו.

ואחרית דבר אודה לנוות ביתי היקרה והמסורה מעב"ת **נעמה** תחי', העומדת לצדי, תומכת ומסייעת בכל מלאכת הקודש, ונוסלת על כתפיה את עול הבית וגידול הילדים בתבונה ובדעת רחבה. יזכנו ר' ה' ראות נחת מכל עמלנו, אמן.

אלהם אמן

כָּךְ מַפְיָסִים יֶלֶד קָטָן

הבטנו של קרן לילד, ישיראל היתה מפורסמת וידועה. הורים רבים התכוננו בלב נרגש ליום שבו יגיע בנם לגיל שלוש, על מנת לעלות עמו אל ביתו של קרן, ולזכות שפון יגור תלול משער הבן, ויברך אותו שיוזפה להיות גדול בתורה ובמצוות.

כמו בכל יום, הגיע אל ביתו של קרן אב אחה, עם בנו בן השלוש, על מנת לקבל את ברכתו של קרן.

הבן, חתן החלקה, היה לבוש חליפה חגיגית. כפה חדשה הדקה לראשו בספות שחרות, וכלו קרן מאשר.

באותה שעה שבה הגיע האב לבית קרן, שב גם קרן לביתו מארוע פלשהו שבו השתתף. האב, שהבחיז ברכבו של קרן מתקרב, שמח בלבן. "ברוך ה', באתי בשעה מצוינת. אבקש מופון ברכה לבני בדרך לביתו, וכך לא אעפב אותו בזמן למועד", והוא התקרב עם בנו אל קרן.

קרן הביט בילד בעינים אורבות, והעניק לו טפחה של חבה על לחיו. מי שזזה לקבל טפחה פזו מופון, חש תמיד מאשר עד אין קץ, ואולם הילד הקטן, שלא הבין את משמעות הטפחה, נבהל, שמט את ידו מידו של אביו, וברח לנפשו...

ומרן, שהיה באותה עת בן למעלה משמונים, החל לרוץ אחרי הילד, ולקרא לו. "בוא, בני, בוא, בני".

הילד נעצר, ומרן התקרב והחל... לבקש מחילה. הוא לטף את לחיו של הילד, ובמשיך דקות ארוכות הסביר לו, בפשה של ילדים, שהוא אוהב אותו אהבה גדולה, ושהוא מכבד אותו כמו שמכבדים איש מבוגר. ואולם גם לאחר שהילד השתכנע, לא נרגע קרן.

"בוא עמי", אמר. הוא אחז בידו של הילד, ונלה עמו לביתו לעיני הנזכחים המשתאים. הוא העלה את הילד לחורו, הושיב אותו לצדו על פסא מכבד, ושלף מן הספריה את הספרים שתבר.

קרן פתח את הספר בעמוד הראשון, שלף את עטו, וכתב לילד הקדשה אישית, חמה ומרגשת. ורק אז, לאחר שהילד קבל את המפתח בחיך של אשר, נפרד מופנו קרן לשלום ושקט בתלמודו...

מי חשוב יותר משר בממשלה?

קורביו של מרן מספרי, כי זמנו היה יקר בעיניו מאד ומפז. כל דקות חיים היתה מקדשת במלואה ללמוד תורה בעיון ובעמקות.

הזמן היה חביב כל כך על מרן, עד שגם אנשים חשובים ורמי מעלה, נאלצו לשוב לעתים על עקבותיהם מבלי להפגש אל חדרו של מרן. כאשר מרן עסוק בתורה, ידעו המוזכרים, אין להכניס אליו איש, אלא במקרים דחופים בלבד.

אמנם, מרן היה מעורה בחיים הצבוריים כמנהיג וכמנהיג דור, ולשם כך היה מקדיש מזמנו היקר. אולם גם זאת, רק במידת הצורך.

ביום מן הימים נעצר רכב שרד על יד ביתו של מרן. מן הרכב ירד אריאל שרון, שר בממשלת ישראל, ונגש אל הבית.

"כבוד הרב", נכנס המוזכר אל החדר, "אריאל שרון מבקש להתקבל". "אריאל שרון?" הרים מרן את עיניו מן הספר, "לא! אל תכניס אותו!"

המוזכר התפלא. הרי בדרך כלל מקבל מרן שרי ממשלה, על מנת להנחות אותם ביציאת לנהג. מה נשתנה הפעם?

מרן הסביר: "אריאל שרון הוא פטיפטון. הוא לא מכפסיק לדבר. הוא יכול לנגב לי גם חצי שעה. לא תכל על הזמן?!", וחזר אל הספר.

המוזכר נא ועניו ותקלו בעניו של אריאל שרון, מרדשו הענג. "הרמ, הרב עסוק בעת. הוא ממש עסוק... אני מצטער", אמר. והשר הפאקזב סב על עקבותיו ויצא מן הבית.

שעה קלה חלפה, ומוזכרו של מרן נוכח לראות אהבת ישראל מהי. היה זה כאשר אל הבית נכנסו מרתון ותלמידו, ובקשו להתקבל בחדרו של מרן.

"התלמיד מתקשה בלמודיו, ומבקש לעבר למסגרת לא תורנית" לחש המנהל למזכיר, "אני מקנה שפון ישפיע עליו להמשיך על אף הקשי".

הם נכנסו אל החדר, ומרן הרים את עיניו הטוהרות מן הספר, קורב אליו את הנער האלמוני, והקדיש עיבורו עשרים דקות תמימות, משל היה בנו יחידו, עד ששכנעו להמשיך בלמודי הקדש!

סדר העדיפות של מרן היה נהיר וברור. עתידו הרוחני של תלמיד מן השורה, חשוב עשרת מונים מוזכרו של שר, ואפילו מופטוטיו של ראש הממשלה!

סֵפֶה עַל אֲדַמַּת מִצְרַיִם

אֲשֶׁר הִגִּיעַ מֶלֶךְ לְמִצְרַיִם, מֵצֵא שֵׁם עֲוֹנָה רִחוּנִית רַבָּה. עִם הַתְקַבֵּר חֹג הַסְּכוּת הָרִאשׁוֹן לְשִׁחוּתוֹ עַל אֲדַמַּת מִצְרַיִם, הִבְחִין מֶלֶךְ כִּי בִּגְיַי הַקְּהֵלָה אֵינָם מוֹתָפוּנִים לְהִקָּים סְכוּת עַל גִּגוֹת הַבֵּיתִים.

"מִדּוּעַ אֵינֶיכֶם מְקִימִים סְכוּתִים?" תָּמָה מֶלֶךְ, וְנָדָהּם לְשִׁמְעַי הַתְּשׁוּבוֹת שֶׁקִּבֵּל. חֵלֶק מִבְּנֵי הַקְּהֵלָה טָעְנוּ בְּפִשְׁטוּת, כִּי הַטָּפוּס לָגַג בְּטֶרְחָה גְדוּלָּה. חֵלֶק טָעְנוּ, כִּי יֵשׁ כָּאן חָשֵׁשׁ שֶׁל פְּסוּחַ נִפְשׁ, שֶׁכֵּן הַגּוֹיִם עֲלִילִים לְהַתְנַפֵּל לְמִי שֶׁיִּקָּים סְכֶה. וְאֵלּוּ כַּמּוֹה מִבְּנֵי הַקְּהֵלָה טָעְנוּ בְּלִמְדוּת, כִּי הֵם יוֹצְאִים יָדֵי חֹבֶה בְּשִׁמְעִיעוּת הַקְּדוּשׁ בְּלִילָה הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַחֹג. בַּסְּפֶה הַקְּטָנוּתָה שֶׁבְּחֶצֶר בֵּית הַתְּנֻסָּת...

מֶלֶךְ הַסְּבִיר לְבִנֵי הַקְּהֵלָה, כִּי אֵף אֶחָד מִהַמְמוּקָם אֵינּוּ נִכְוֵן מִבְּחִינַי הַלְכָּתִית, וְכִי חֹבֶה עֲלֵיהֶם לְהִקָּים סְכֶה. אוּלָּם בְּנֵי הַקְּהֵלָה לֹא הִשְׁתַּכְּנוּ.

כֹּךְ קִוָּה, שֶׁבְּעֶקֶב בּוֹ שֶׁל הַחֹג, הַתְּנוּסָה בְּגֵאוֹן סְכֶה אַחַת וַיְחִידָה עַל אֲדַמַּת מִצְרַיִם. הִיתָה זֹאת סְכֶּתָה שֶׁל מֶלֶךְ, שֶׁנִּבְנְתָה בְּרֶב פֶּאֶר וְהִזְדַּר עַל גַּג הַבֵּית.

מֶלֶךְ יֵשֵׁב בְּסֶכֶּתוֹ וְלִמּוֹד בְּהַתְמַדּוּת, בְּאֲשֶׁר לְפָתַעַנּוּ נְקִישׁוֹת רַמּוֹת עַל הַדֶּלֶת. הֵיוּ אֵלּוּ שׁוֹטְרֵי הַפִּשְׁטָנָה הַמִּצְרִית.

"אַתָּה עֲצוּר", סָנְנוּ מִבְּנֵי שְׁנֵיהֶם כְּלָפִי מֶלֶךְ שֶׁפָּתַח אֶת הַדֶּלֶת. "בּוֹא עִמָּנוּ, הוֹרֵד לֹא בְּשִׁנְאָה יוֹמָדָת. בְּתִתֵּנִת הַפִּשְׁטָנָה הַסְּבִיר הַחוּקֵר לְמֶלֶךְ, כִּי הוּא חָשׂוֹד בְּעוֹן רֵגוֹל לְטוֹבַת הָאוֹיֵב הַצִּיּוֹנִי. "בְּנִית מִבְּנֵה עַל הַגֹּג, עַל קִנְיָת לְאוֹתָת לְמִטוּסֵי הַצִּיּוֹנִים, הַתְּגִים מַעַל שְׁמֵי הַמּוֹלָדָת, לֹא כֹזֵז!" הִטִּיחַ הַחוּקֵר הַפִּשְׁטָנִי בְּמֶלֶךְ, וּמִפְּטֵר צִחוֹ עִמַּד בְּעִינָיו.

מֶלֶךְ לֹא הִתְרַשֵּׁם. הוּא הַסְּבִיר לְחוּקֵר בְּלִשׁוֹן רַבָּה עַל טַעְמֹו שֶׁל חֹג הַסְּכוּת, וְהַחוּקֵר הִתְרַפֵּד בְּמַעַט. הוּא חָשֵׁב וּלְבַסּוֹף אָמַר: "טוֹב, מִשְׁשֵׁם שֶׁאַתָּה חֹכֵם מְכַבֵּד לֹא אֶנְצָר אוֹתָהּ, אֲבָל עָלֶיךָ לְפָקֵד אֶת הַמִּבְנֵה בְּתוֹךְ שְׁמוֹנֶת יָמִים!" מֶלֶךְ הִבְלִיעַ חִיָּהּ, וְהִבְטִיחַ לְכַבֵּד אֶת הַצִּוִּי, וְאֵכֵן, בְּמוֹצָאֵי הַחֹג עִמַּד וּפָקֵד אֶת הַסְּכֶה, לְשִׁבְעֵינֹת רַצוֹנָם שֶׁל אֲנָשֵׁי הַפִּשְׁטָנָה.

הָיָה זֶה מִפְּגַם אִדִּיר שֶׁל קְדוּשַׁת ה', שֶׁהִעֲלָה אֶת חֲזוֹ וּמַעֲמָדוֹ שֶׁל מֶלֶךְ בְּעִינֵי הַצִּבּוֹר. שָׁנָה לְאַחֵר מִלִּפְנֵי פֶּאֶשֶׁר עוֹדֵד מֶלֶךְ אֶת הַצִּבּוֹר בְּדִרְשַׁת שׁוֹבָה לְקָנִים מִצְוֹת סְכֶּה, עֲשׂוֹ דְּבָרָיו רָשָׁם גְּדוֹל, וְהַיִּם מִבְּנֵי הַקְּהֵלָה נִשְׁמָעוּ לוֹ וְהִקְדִּימוּ סְכוּת לְתַפְאֶרֶת עַל גִּגוֹת הַבֵּיתִים.

המחברות הפלאיות

ד

נים ספרות קדם פטירתו קרא מרן לבנו, הגאון רבי יצחק, ומסר לידיו שתי מחברות עתיקות. היו אלו מחברות בנות כמעט שמונים שנה, שפרן מלא אותן בכתב ידו המוהבי, בהיותו ילד כבן אחת עשרה שנה.

רבי יצחק פתח את המחברות ונדחם למראה עיניו. דפי המחברות היו גיושם בספומי רבי יצחק פתח את המחברות ונדחם למראה עיניו. דפי המחברות היו גיושם בספומי סגיות, בעינו שמר ונפלא. מרן כתב בהם פרוש על הגמרא, פשווא דן ומפלפל בדברי הוראשונים, הריטב"א, הרישב"א והמאירי...

או אז נזכר רבי יצחק בעדותו של איש אחד, שחבש יחד עם אביו את ספסלי תלמוד תורה "בני ציון" שבשכונת הבוכרים. "היו אלו ימים אחרים", כך ספר הקשיש לרבי יצחק, "היינו לומדים יחד, בתורה אחת, מרסקים לדברי המלמד שהרביין בנו תורה".

"ובכל פעם, פאשר נשמע מן החצר קול דנדון פעמון המסכת, היינו פלנו מזעקפים בחדוה על מקומותינו. הגיעה שעת ההפסקה! הנה, השות מצלצל בפעמון!"

"הפסקה היתה מתורגמת חיש מהר", ספר הקשיש לרבי יצחק, "אך תלמיד אחד היה נותר בה תמיד! שמו היה עובדיה יוסף. עובדיה המתמיד" הינו מכנים אותו. בכל פעם היה עובדיה משכנע תלמיד אחר לותר על שיעורו, הלידות לטובת למוד משותף בחברותא".

אותה אהבה עזה ללמוד התורה, כבר בגיל צעיר ביותר, היא שהולידה את המחברות הפלאיות הללו. היא שהעניקה למרן את הכח האדיר להעלות על הפתב חדושים למדנים עמקים, בטרם מלאו לו שנים עשרה שנה...

והאהבה לתורה ולספרי הקודש, שלא ידעה גבולות, פעמה במרן כל ימי חייו. הדבר ארע לפני פטוה שנים פאשר מי מבני תבית בא ובשר בבהלה: "אבאי, זה עתה פקר כאן גנבו!" מרן שמע זאת ונזם מפוקזמו, למרות חלשתו. הוא צעד מהר פכל שילכל לחדר הלמוד, והחל סורק את מדפי הספרים בעינו, בזה אחר זה.

"מה אתם רוצים? הלא כל הספרים במקום, מאומה לא נגנב", אמר לבסוף, ובני תבית הבהירו: "לא, אבאי, הגנב גנב את הרכב היקר. הוא לא חפש ספרים".

מרן צנח על מקומו בהקלה. "אהר, תהי ידו בבטול", רכב זה שום דבר, כבר חששתי שנגנב כאן איזה ספר אהוב..."

“עבשׂו יֵשׁ מִנְטָהוּ”

ברו הקפיד עד מאוד על מאה פרכות בכל יום. במהלכו של כל יום היה מונה פמרגליות את הפרכות שאזה לבדו, והיה מסכים לעצמו אם הגיע לכלל מאה פרכות או לא. ובכל יום היה מבקש מבני ביתו, שאגישו לפניו בשמים לבדקה, על קננת להוסיף לחשבון פרכותיו ארבע פרכות: “בורא עשבי בשמים”, “בורא עשבי בשמים”, “בורא מיני בשמים” ו“הנותן ריח טוב בפירות”.

מִן חֲבֵב אֶת רֵיחוֹ שֶׁל אֲמֵחַ הַנִּעְנֵנֶה, הָלֹא הוּא הַמִּנְטָה. וּבִנֵּי בֵיתוֹ גִּדְּלוּ עֲבוּרוֹ אֶת עֵשְׂבֵי הַנִּעְנֵנֶה, בְּאֵרֵי נִיזוֹת שֶׁבַּמִּרְפֶּסֶת הַבֵּית. בְּכָל יוֹם הָיוּ מְגִישִׁים לִפְנֵי אֲגֻדַּת מִנְטָה טָרֵה, וּמִן הָיָה אוֹחֵז בָּהֶּן מִבְּרֹךְ בְּכֹנֶנֶה: “בּוֹרָא עֵשְׂבִי בְּשָׁמִימִים”, וְשׂוֹאֵף אֶת רֵיחַ הַנִּיחֹחַת.

הַמִּנְטָה הָבָא אֲרַע לִפְנֵי כְּמֵה שְׁנָיִם. בְּעֶרֶב שַׁבָּת גָּשׁוּם אֲחֵר. שְׁעֵה מְלֶלֶה קֹדֶם מְיֻסֵּת הַשַּׁבָּת, בְּקִישׁ מִן מִבְּנֵי, רַבִּי מִלְשֵׁה, שִׁיֵּצֵא לְמִרְפֶּסֶת וְיִקְטֹף עֲבוּרוֹ כְּמֵה עָלֵי מִנְטָה לְבָרְכָהּ.

הַחֲרֹף בְּאוֹתָהּ שָׁנָה הָיָה קָשֶׁה בְּמִיחָד, וְעָלִי הַמִּנְטָה הִחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד אֶה בְּקִישִׁי. רַבִּי מִלְשֵׁה יֵצֵא אֶל הַמִּרְפֶּסֶת וְחֹפֶשׁ כְּמֵה עֲלִים בְּאֵרֵי נִיזוֹת. אוֹלָם לִשְׂוֹא. אֲפֹלִי עֲלֶיהָ אֲחֵד לֹא נוֹתֵר לְרִפּוּאָה.

“אֲבֵא, אֵין מִנְטָה”, בִּשְׂרֵר רַבִּי מִלְשֵׁה בְּצַעֲרֵי לְמִן, אוֹלָם מִן חֹזֵר וּבְקִישׁ: “לָךְ וְתִבְרֵא לִי מִנְטָה”. שׁוּב יֵצֵא רַבִּי מִלְשֵׁה, וְשׁוּב חֹזֵר בְּיָדָיו רִיקוֹת. וּמִן חֹזֵר וּבְקִישׁ בְּשִׁלְשִׁית: “צֵא וְתִבְרֵא לִי מִשָּׁם מִנְטָה”, וְאִמֵּן לְמִצְוֹת אֲבִיו יֵצֵא רַבִּי מִלְשֵׁה פֶּעַם נוספת החוצה, וגם הפעם שב בידיים ריקות.

עֲתֵה פִּנֵּה מִן לְמִשְׁפָּחוֹ, רַבִּי אֲבִי, חֲקֵקִי, וּבְקִישׁ מִפְּנֵי לְהִבְרִיא לִי מִנְטָה מִן הַמִּרְפֶּסֶת. הַמִּשְׁפָּחָה הַנֶּאֱמָן יֵצֵא וְחֹזֵר בְּיָדָיו רִיקוֹת, אוֹלָם מִן לֹא הִתְרַאֵשׁ. “הִבֵּא לִי מִנְטָה”, בְּקִישׁ בְּשִׁנִּית, וְהַמִּשְׁפָּחָה יֵצֵא וְשָׁב כְּלָעֲמֹת לְשָׁבָא.

בְּנֵי הַבֵּית לֹא הִבִּינוּ מִיָּדוּעַ מִן מִתְעַקֵּשׁ כָּל כֶּה, וְהִנֵּה פִּנֵּה מִן בְּפֶעַם הַשִּׁלְשִׁית לְמִשְׁפָּחוֹ וְאוֹמֵר לוֹ כֶּה: “צֵא עֲכָשׁוּ וְתִבְרֵא מִנְטָה, עֲכָשׁוּ יֵשׁ מִנְטָהוּ”

מִשְׁפָּחוֹ שֶׁל מִן יֵצֵא חֲנוּצָה, הַבֵּית בְּאֵרֵי נִיזוֹת הָרִיקוֹת, וְלִפְתָּע הַחֲסִיר לְפִי פְעִימָה. בְּאִמְצֵה אַחַת הָאֵרֵי נִיזוֹת, הַתְּנוּסָה לוֹ, בְּאֵרֵי נִסִּי, גִּבְעוֹל מִנְטָה יִרְקֵן וְעָלִיו עֲלִים בְּשִׁנִּיִּים.

“עֲכָשׁוּ יֵשׁ מִנְטָהוּ” הִדְרִיז בְּאוֹרֵי מִלּוֹתָיו שֶׁל מִן, “עֲכָשׁוּ יֵשׁ מִנְטָהוּ”...

תורה מתוך שנה

לחן השבת של מרן היה שלחן של תורה. פניו של מרן האירו באור 'קרות, באור קדושתה של השבת, ומפני קולו דברי תורה מרתקתים. פניו של מרן, תלמידו, תלמידים בעלי שיעור קומה, פלפלו עמו בדברי תורה, והתענגו על כל מילה.

הפעשה הבא ארע באחד מימי השבת, כאשר מרן פתח והוציא בפני הנוכחים פלפול מפורש לחד מפסקיו של ידיו בפנש, הגאון הגדול רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל. מרן הקשה ותרגם, בנה וסתר, עד שהציג לפניו את מסקנתו המזקקת.

"מה אתם אומרים על כך?" שאל מרן בחיוה, והבנים הביעו את התפעלותם מהפלפול העמוק והמקדש. "נפלא עד מאוד", השתאו.

"ובכן", תוך מרון בשונית, "דעו לכם, כי את הפערה הלמדנית הזו, חידשתי הלילה, תוך כדי שנה".

"מה פירוש?" נהמנו הבנים, ומרן הסביר: "קדם שגיליתי למסות עסקתי בדבריו של חכם בן ציון, וכאשר ישנתי, המשיך כוהי לשאת ולתת בדבריו, והנה, הפלפול – הריני לפניכם...".

רק רבי משה, הבן הצעיר, לא נדהם ולא השתומם. הן במנו עיניו ראה, כיצד אפופה וגלולה שנתו של מרן בדברי תורה.

היה זה כאשר השגיח במסירותו על בריאותו של אביו. בתקופה מסוימת, בה היה מרן זקוק להשגחה צמודה מפניו, התקנה מצלמה בחדרו, ובשעות הלילה, כאשר היה מרן עולה לישון, היה רבי משה צופה במרתחש מן החדר הסמוך ומשגיח על אביו במסירותו.

פעמים רבות באותה תקופה ארע, שרבי משה היה מפציר במרן לעלות לישון לאחר יום למוד עמוס במיוחד, או מרן היה מסרב ומבקש ללמוד עוד ועוד ועוד.

גם כאשר היה נעטר לבסוף ועולה למטתו, היה רבי משה מבחין כי קצת, לאחר זמן קצר, נעור אביו משנתו, קום ונסתל את ידיו, ומתישב אל השלחן לכתב. שוב היה עולה לישון, ושוב היה מתעורר פעבור זמן קצר כדי לכתב. וכן פמה וכמה פעמים במשך הלילה.

"אבא", היה רבי משה שואל בבקרו של יום, "מדוע אינך יושן בראפודתך? ומרן היה מושיב בפשיטתו: "וכי מה אעשה, שחודשי תורה צפיה ועולים במהי גם כאשר אני יושן? ובכן, הריני מתעורר ורושם אותם...".

קפיצת הדרך

ומעשה הפא ארע שש עשרה קדש פטירתו של מרן. היו אלו ימי הרחמים והסליחות, כאשר היה מרן מפנה מאמנו לטובת מסיבת שיעורי תורה ודברי חזק, בכל ערי הארץ. באחד הימים הללו, הזמן מרן למסר מדברותיו בקדש התעוררות שיעור לבני העדה הגרונזית בעיר רמלה.

בשעת ערב מאוחרת יצא מרן בדרך פתוחה לירושלים. שנים ממוקדיו היו עמו, נהגו המסור, אברכים, ומעשמו הנאמן, רבי צבי חזק. "את, רבנו של עולם", אמר לפתע מרן ונתנה השתפכה על פניו, "ראה את בנך אחיך, כמה הם מותחנים לכבודך בתורה ובמצוות". מרן לא הסתיר את התפעלותו מבני העדה הגרונזית ברמלה, שבשנים האחרונות חלה אצלם התקדמות רוחנית משמעותית ביותר.

השעה הייתה מאוחרת. מחוגי השעון הראו על השעה אחת עשרה ושלושים, ומעשמו הנאמן של מרן חשב אימתני יגיע מרן לביתו, וישוב לחדר למוזו...

ולפתע פתח מרן ואמר: "נראי שמעלם על ה'פעל שם טוב", זכר צדיק וקדוש לבדך, ועל קפיצת הדרך לה זכר, הלא כן?"

ומבלי להמתין לתשובה, פתח וספר: "ליפעל שם טוב היה עגלון נאמן, ושמו אלכסי. וכאשר היה אלכסי רותם את העגלה לסוסים, וה'פעל שם טוב' ותלמידיו היו עולים על העגלה, היה ה'פעל שם טוב' אומר לסוסים: 'סעו', והסוסים היו דוהרים ודוהרים, ובאחד נס הייתה מתרחשת ליפעל שם טוב' הקדוש קפיצת הדרך..."

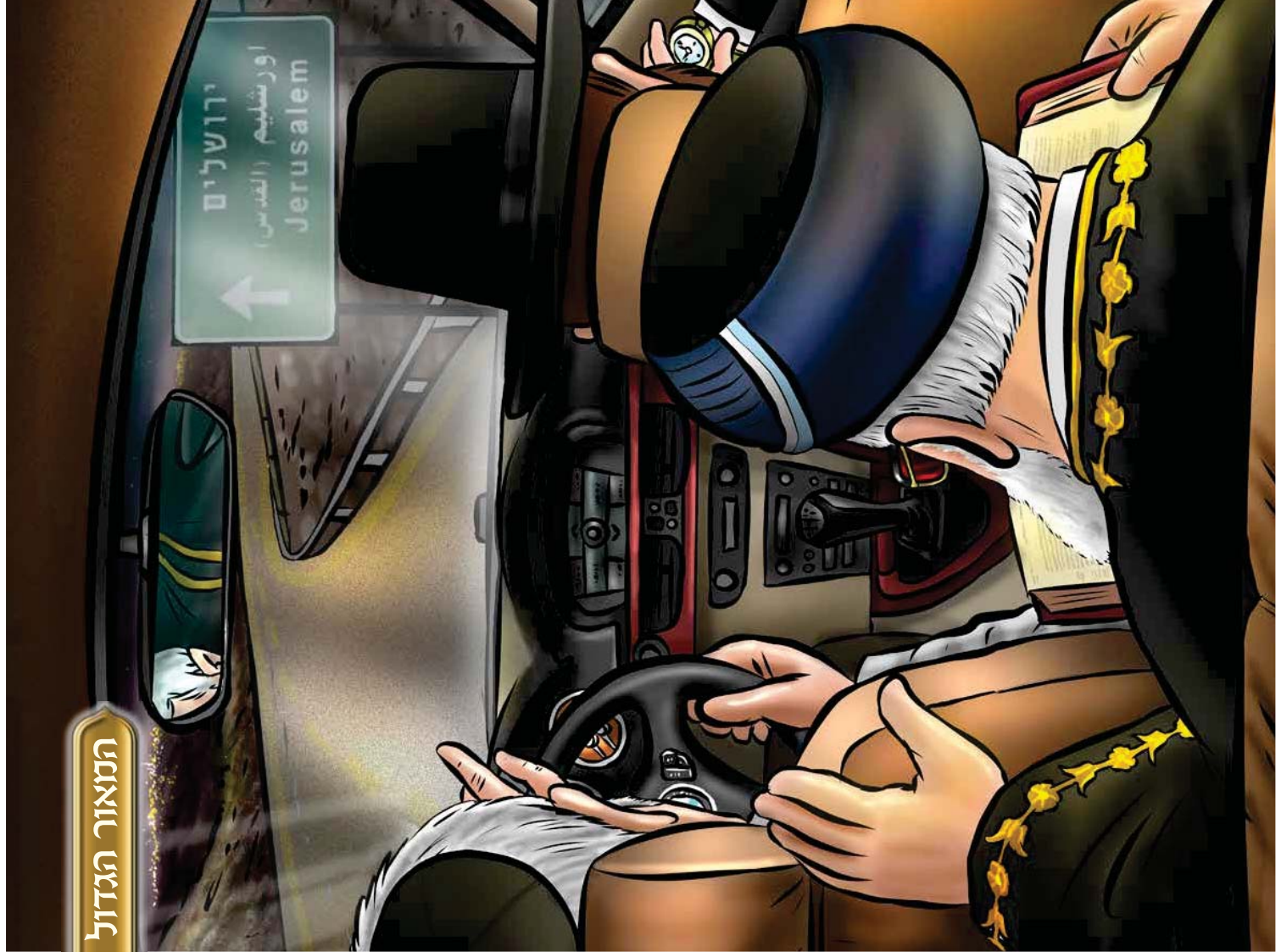
דממה השתררה ברכב, והנהג הרהיב עז ואמר: "אולי יאמר גם רבנו לרכב שיסע, וגם לנו תהיה קפיצת הדרך?" מרן הצטחק קלות, והניף ידו בבטול. "נו, אמר לרכב שיסע", אמר, "סעו סעו"

הנהג החל בנסיעה, ומעשמו הנאמן, צבי חזק, הביט בשעון, חזק את השעה בנכדו, ולתור בטחון רשם זאת בפנקסו. מחוגי השעון הראו על השעה אחת עשרה ושלושים וארבע דקות. הנסיעה נראתה מוהרה מוהרה, משום מה.

"הנה, הגענו", אמר הנהג לפתע, כלא מאמין. "נראה לי, שהפעם הנסיעה הייתה קצרה יותר..."

והמעשמו העיר שוב מבט בשעונו, ולבן החסיר פעימה. מחוגי השעון הראו על השעה אחת עשרה ותשעים דקות!

הנסיעה מרמלה הוחרקה לירושלים, ארצה שש עשרה דקות בלבד...

המאור הגדול

סיים מסכת בשלש שעות

כל שנה היה מרן יוצא בימי הרחמים והסליחות לעצרות פשוטה שזנחנו בכל רחבי הארץ. מחממת זמנו הקור, העמידו מוקדנין לרשותו מסוק, ובו עשה מרן את דרכו בין ערי הארץ. בצפון ובדרום.

שנה אחת, כאשר מרן ומעל גיל שמונים, עשה המסוק את דרכו לקרית שמונה הירוקה. אוכלם טיס המסוק קבל הודעה בקשר, כי סערת רוחות מסכנת את המסוק הטיסה.

המסוק בו טס מרן נאלץ לנחות בנתניה בשעת אחר הצהריים, ולמפתין שם עד לקיימה של העצרת בשעת ערב מאחרת. מפתין שפה, פנו מרן ומקדניו אל ביתו של אחד ממנהלי המוסדות התורניים החשובים בנתניה, שנמנה על תלמידיו של מרן.

התרגשות רבה אחזה בבני הבית. הם זכרו היטב את בקורו של מרן בביתם, בשנה הקודמת, כאשר הגיע לעצרת תשובה בעיר.

ובעל הבית, המנהל הנכבד, התכונן היטב גם לבקור הנכבד. הוא זכר כי בשנה הקודמת, כאשר פבר את מרן בתבשיל דג עשוי היטב, שבח מרן את טעמו והחמיא לבעלי הבית על טרחתם עבורו, וגם השנה הכין עבור מרן את התבשיל המיוחד.

מרן נכנס אל הבית, וברך את המכריח לשלום. אוכלם כאשר בקש בעל הבית להגיש לפניו מרן את הארוחה, טרב מרן בנימוס. "מדוע?" תמה בעל הבית, "והלא בשנה שעברה ערב טעמו של התבשיל לחפו של רבנו!"

ומרן הסביר: "חלילה, התבשיל טוב ומשובח. אבל אנו נמצאים שלושה ימים קודם יום הפסח, וטובם סימנתי את מסכת יומא. לא אוכל לאכלו!"

מרן התישב על כסאו, אחז את מסכת יומא בידו ופתח באחד הדפים הראשונים. סביבו התנהלה תנועה ערה. השירים וחברי הפנסות שלווחו נהלו ביניהם שיריות חשוכות, ואנשים מכבדים נכנסו ויצאו.

אוכלם מרן לא שם לב למאומה. שקוע היה בתוך הגמרא, ואצבעותיו עברו על השורות בוררות, שורה אחר שורה, גמרא רש"י ותוספות. עמוד אחר עמוד, דף אחר דף. ולאחר שלוש שעות תמימות הודפא, סגר את הספר בנשיקה, ואמר: "סימנתי את מסכת יומא, עם רש"י ותוספות. עתה אוכל לאכל..."

המאור הגדול

חכמותו של מנהיג

ונוף ילד, ישראל עמד בראש מעונינו של מרון. הוא היה מעורר ומדריך, משכנע ופועל, ובשילוחותו עקמוני עשרות ומאות מוסדות תורניים בכל רחבי הארץ, לבנים ולבנות. לפני פטירתו שנים רבות מלן לטקס חנוכה אחד המוסדות הללו בעיר נתניה. תכונה ערה הן גשמה בעיר לקראת בואו. ולבשקשקו של מרון, הזמנה גם ראש העיר, גברת פרידברג, לארבע. "היא עזרה וסייעה בהקמת המוסד", הסביר מרון.

שנים הלכו ועברו, ואותו מנהל נכבד זכה לראות ברכה בעמלו. תלמידים רבים נרשמו ובקשו להקפול, ובלית ברירה העמידו בחצר המוסד מבנים נידים, על קננת לאכלס את כל התלמידים.

אלא מה? המבנים הללו העמידו ללא רשוי מתאים, וכמה מן התושבים, שענים היתה צורה במוסד המתרחב, הגישו תלונה במשרד, העירייה, והפעילו לחצים כבדים על ראש העיר, שתוציא צו פנוי והריסה לפבנים הבקלי חסנים. החל מאבק קשה ומור. מנהל המוסד מצד אחד, וראש העירייה מצד שני. איש לא ידע כיצד יסתים הכל, ובשלב מסוים נראה היה שהעניינים יוצאים מכלל שליטה.

מנהל המוסד עלה לירושלים, להועץ במרון כיצד לנהל את המאבק, ומה מאוד נדהם באשר הורה לו מרון: "לך לגברת פרידברג ובקש את סליחתה! אפה תיב לה הכרת הטוב על שסייעה לך בתחלת דרכך, ואין לך רשות להכפיש את שמיה!"

המנהל לא ידע את נפשו, אולם לא עמידה בפניו בדרה. הוא שב לנתניה, נגש אל בגן העירייה, ונכנס הישר לחדרה של ראש העיר. גברת פרידברג היתה המורה. היא היתה בטוחה, כי המנהל מבקש להתקוטט עמה ולשפף עליה את זעמו.

אבל המנהל הפתיע. "באתי לבקש סליחה, בהוראתו של מרון. אנו חסדים לך הכרת הטוב, ואני מותנעל על כל מה שארע בינינו!"

הגברת פרידברג לא ידעה את נפשה מרב תדהמה, היא היתה המורה ונרגשת מכה, שפון מרגיש כלפיה הכרת הטוב, בעצמו של סכסוך מותמרה. אולם היא התאוששה במהירות. פגישה עניינית נערכה ביניהם, הרשימות הסירו פחם, וכך הפעיות באו על פתרון במהרה.

שוב נמרה לכל חכמותו של מרון, שהשפיל לונט את מאבקייהם של מנהלי מוסדותיו, אל דרך הפלך...

המנאור הגדול

”בְּשִׁכְבְּךָ וּבְחִלְּךָ”

ופְּנֵימָנָה הַפֶּא אַרְע בְּלִילָה אַחַד, בּו יֵשֶׁב מֶרֶז בְּחִדְרוֹ וְלָמַד בְּהִתְמַדָּה עֲצוּמָה. סְפָרִים רַבִּים נִעְרָמוּ עַל שִׁלְחָנוֹ בֹּזֵה אַחֵר זֶה, כְּאִשֶּׁר מֶרֶז מַעֲיָן בֵּהֶם בִּישְׁמֻרָה. הַשְּׁעוֹת נִקְפּוּ וְחֻלְפוּ, וּמֶרֶז לֹא מָשׁ מֵעַל שִׁלְחָנוֹ. רַק כְּאִשֶּׁר לְהִבִּיא סֶפֶר מִן הַסִּפְרָיָה, הָיָה קִם מִן הַכֶּסֶּא, נִגָּשׁ אֶל הַסִּפְרָיָה, וְשָׁב עִם הַסֶּפֶר אֶל הַשִּׁלְחָן.

בְּאוֹתוֹ לִילָה קָרָה הַמְקוּרָה הַנוֹרָא. מֶרֶז קִם לְהִבִּיא סֶפֶר כְּלִישׁוֹ מִן הַסִּפְרָיָה, וְכִאֲשֶׁר שָׁב אֶל הַשִּׁלְחָן וּבִקְשׁ לְהִתְיַשֵּׁב עַל כֶּסֶּאוֹ, הִתְגַּלְגַּל הַכֶּסֶּא – שֶׁנִּגְלַגְלִים הָיוּ מִתְקַנְיִם בְּתַחֲתוֹתָיו – לְאַחוּר, וּמֶרֶז מֵעַד וְצָנַח אֶרְצָה.

מֶרֶז, שִׁהְיָה בְּאוֹתָהּ עַת בּו לְמַעַלָּה מִשְׁמוֹנִים, סִפֵּג מִיפָּה נוֹרָא. מַעֲצָמֹת הַמִּסְפָּה, נִשְׁבָּרָה גַּעֲזֵם הָאֵן בְּנוֹפִי, וְהוּא שָׁכַב עַל הָרִצְפָּה, מִבִּלְי, וְכִלְתִּי לְנוֹנֵעַ.

מֶרֶז זָעַק לְעִזָּרָה. אוֹלָם קוֹלּוֹ הָיָה חֲלָשׁ. הַשְּׁעָה הָיְתָה 2:20 לְפָנוֹת בֵּקֶר, וְאִישׁ מִבְּנֵי הַבֵּית שָׁנְמוּ אֵת שְׁנֵתָם לֹא שָׁמַע אוֹתוֹ.

כִּאֲבִים נוֹרָאִים חֵשׁ מֶרֶז בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, כִּאֲבִים שְׁעוֹלָלִים לְהוֹצִיא אִדָּם מִדַּעְתּוֹ. אוֹלָם גַּם בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, בִּקְשׁ מֶרֶז לְהִתְיַבֵּעַ אֵת יָמוֹנוֹ וְאֵת כְּאִבּוֹ בְּיָם הַתּוֹרָה.

הוּא בִּקְשׁ לְקַחַת סֶפֶר יְדִידִיו, אִךְ מַעֲצָמֹת הַכְּאִבִּים לֹא יָכוֹל הָיָה לְהִתְרוֹמֵם אֲפִילוּ בְּמַעֲט וּלְהִגִּיעַ אֶל הַשִּׁלְחָן.

בְּמֵאֲמָצִים מֶרֶז בִּים שִׁלְחָ מֶרֶז אֵת יָדוֹ, וּפְתַח אֵת הַמַּנְרָה שֶׁלְצִדּוֹ. שָׁם, בְּמַנְרָה, הָיוּ מְנוֹחִים דְּפִים שֶׁל אֶחָד מִסְפָּרֵיו שֶׁעָמַד בְּפִנֵּי הַדְּפִסָּה. בְּמִשָּׁן פֶּמָה דְּקוֹת הַתְּאֲמָץ מֶרֶז לְשַׁלֵּף אֵת הַדְּפִים מִן הַמַּנְרָה, וְכִאֲשֶׁר עָלָה הַדְּבָר בְּיָדוֹ אוֹרוֹ עֲיִינוֹ. הוּא אִחֻז בְּקִבֵּץ הַדְּפִים וְהִחֵל לְלַמֵּד מִתּוֹכָם, כְּשֶׁהוּא שׁוֹקֵעַ בְּלִמּוֹד עַד לְמַעַלָּה מִרְאִשׁוֹ. הַכְּאִבִּים הַעֲזִים לֹא הִרְפוּ, אוֹלָם גַּם מֶרֶז לֹא הִרְפָּה מִלְּמוֹד הַתּוֹרָה. וְכֵן, בְּמִשָּׁן שְׁעוֹת אֲרוּפוֹת, שָׁכַב מֶרֶז עַל הָרִצְפָּה, כְּשֶׁנוֹפִי מְלֹסֶר בְּיַסוּרֵי תַפְסֵת, אִךְ לִבּוֹ וּמַחוֹ בּוֹעֲרִים בְּאַהֲבַת הַתּוֹרָה.

כּוֹן שָׁכַב מֶרֶז עַד הַשְּׁעָה 7:15 בַּבֶּקֶר. בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁנִּכְנְסוּ לְחִדְרוֹ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, הָכִינוּ בְּתוֹךְהָמָה קִשְׁיָה. הֵם מְוָהֲרוּ לְהִרִים אֵת מֶרֶז וּלְהַזְמִין אֶמְבּוֹלָס.

”אֲבִיָּאנוּ, נִזְדַּעְנוּ עֵינֵינוּ, ”כִּי צִדַּד שִׁכְבְּתָךְ כִּי, כָּל הַלֵּילָה, מִיִּסֵּר בְּיַסוּרִים נוֹרָאִים?” זָלְגוּ דְּמַעֲוֹת מֵעֵינֵיהֶם. וּמֶרֶז הִשְׁרִיעַ בָּם שְׁפָעֵינוֹ וְהַעֲרִיפוֹת נִשְׁקַפְּתָה אֲהֲבַת תּוֹרָה שֶׁאִין לְמַעַלָּה מִלְּפָנָה: ”לִילָה, תוֹרָתְךָ שֶׁנִּשְׁעָנִי אִזְ אֲבִיָּתִי, בְּעֵינֵי...”

הַמַּנְרָה הַגְּדוֹלָה